

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Éghez évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok ciznendők.

Hirdetéseket és nyilttíri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Lovagiasság.

Becsületes nekibuzdulásra hamarosan kész közvéleményünknek mostanában nagyon sok dolga akadt. Törvény elé állítottak egy leányt, akit a lóversenyek fogadásai isgden pénz eltulajdonítására vittek rá. Kivégeztek egy bűnöst, akire a törvény mondott halálos ítéletet. És végül eldördült megint egy pisztoly, amelynek golyója buta röptében nem fúrt egyszerűen lyukat a levegőbe, hanem túl a rendes hivatásán megakadt egy puha, meleg, lélegző tüdőben. Az áldozat nyomban meghalt és a közvélemény gyászbeszéde, a párbajról szóló viták ezrei kísérték utolsó útjára. Azután szétoszlott a részvét és mint egyébkor, most is ment mindenki tovább a rendes napimunkája után.

Túl vagyunk már azon, hogy ezeknek a becsületes, de gyökértelen benyomásoknak a foganatosításában valami nagyon bizzunk. Ezek a levegőben és elméletben okosan és higgyadnan megoldott kérdések erőteljűn oszlanak át a gyakorlati kivitelbe. Hiszen a köz, amely itél, a maga dolgait itéli és ad magának alkalmat a saját maga feletti bírászkodásra. Valahányszor a lóverseny ellen tör fel a közönség egy-egy

áldozat iránt érzett szálnalmának a hangja, mosolyogva gondol az ember arra a beláthatatlan emberáradatra, amely minden lóverseny delutánján a versenyterre kihömpölyög. Ez a közvélemény, amely vádolt, vádló, ítélőbíró és spadasszin egy személyben, gyenge ahoz, hogy a maga ítéletét tulajdon magán végrehajtsa. A tények mindig a gyakorlatéi, az ítékezés loganatosítása mindig az elméleté. Túl vagyunk azon, hogy ezeknek a benyomásoknak az erejében túlságosan bizzunk.

De azért vannak tanulságok, amelyekről érdemes beszélni. Az a lovagiasság, amelynek jgyében élünk, alkalmas egy par pillanat-felvétele. A nagy böicselő Schoppenhauer, aki sokat gondolkodott az emberi lélek szövevényei fölött, beszél becsületeiről, jellemről, — lovagiasságról soha. Amit a szerelemről mond, áll talán a lovagiasságra is: kísértet, amelyről mindenki beszél, de még senki sem látta. Próbálja meg valaki elemezni ezt a szót: lo v a g i a s s á g. A renezánsz, a maga nagy egyéni kultuszával és az egyéniségnek minden más fölé helyezésével, művészi és vallási törekvéseiben, a haza és a nő fogalmának dicsőítésében bizonyos dolgokat eszményi magaslatra helyezett. A lovagkor minden nagy eszméje letűnt azóta, máig

késlekedő hajtása, a lovagiasság, amely eszményeit pajzsával, kardjával, a saját vérével fedezte, a lovagiasság még ránk maradt. De miben? A vallásnak ma nincsenek keresztes hadjáratai; a nő fogalma, az egyre tért hódító nőemencipációval egyszerre más képet nyert, tudomány és technika rácsófol minden hagyományra, csak a lovagok élneének hát tovább, miután eszményeik mind kihaltak?

Valamelyik nagy hajószerencsétlenség leírásában volt, hogy a menekülő férfiak, elérve a mentőcsónakot, baltával fejtették le a csónakba kapaszkodó, életükért jajveszékő nők kezét. Sokan emlékeznek még olvasóink közül is arra a pár esztendő előtt volt tűzveszélyre, amely Páris valamelyik jötekönységi bazárjában tört ki. Szemanük beszélnek, hogy felrendjelezett urak, csupa tekintélyes öre a lovagiasságnak, alig pár perccel előbb még a legnagyobb meghódolással beszélgetve hölgyekkel, a tűz hírének hallatára nőkön, gyermekeken, egymáson áttiporva, ököllel csináltak maguknak utat a kijárathoz. Statisztikai tény, hogy az odagettek legnagyobb része nő és gyermek volt. Meg egynehány béna, öreg térfi. Hol keresütek ezekben a tényekben a lovagiasságot? Azok a kötetekre menő lovagias jgy-

TÁRCA.

Az új ruha.

Tegnap délben a Központi Pályaudvar körül kódorogtam egy kollégámmal. A munkás úca tájának egy ismerősnek látszó alakot láttunk; aki elmerülve tárgyalt egy hordárral. Kételkedve néztünk feléje s majdnem egyszerre kialottunk föl mind a ketten:

— Nini, ez Balázs...

Közelebb mentünk és figyelmesebben megnéztük, — csakugyan Balázs volt. Valaha egy iskolaiba jártunk vele s akkor tanároknak és tanulóknak csak egy véleményük volt róla: hogy Balázs mint parlamenti vezér, vagy mint miniszterelnök fogja bevégezni a pályáját. Könnyed, zseniális és ügyes volt, a professzorok nem mondhattak előtte ostobaságot, mert kinevette őket, felső gimnázista korában egyszer politikai cikket írt egy elterjedt napilapba. A tehetősebb apák, akiknek együgyű fiaik voltak, bánatosan mondogatták, mikor a Balázs csodálatos tehetségeit emlegették előttük:

— A jó isten is csak igazságtalan, mint az emberek. Egycnk mindent megad, a másiktól a legkisebbet is megvonja...

Balázs azonban nem lett miniszterelnök,

egyetemi korszaka alatt kellemetlen viszonyok közé keveredett s egyszer csak elhaltgott róla mindenki. Mikor a többi kollégái már mind a diplomájuk révén keresték a kenyerüket, Balázs még mindig ötven forintért dolgozott egy híres védőügyvéd oldalán.

Két vagy három év óta nem láttuk s most megütöde néztük végig. Balázs szálnalmas szituációban volt, kopottan, megtépve suttogott a hordárra, cilindere és cipői nagyon rossz napokról beszéltek. Rojtos kézlője kibukkant piszkos kabátjából, — — Balázs egész alakja szinte szemléltetőleg fejezte ki, hogy napok óta nem evett. Közelebb mentünk hozzá és megszólítottuk:

— Szervusz öreg, hogy kerülés ide?...

A homloka csucsáig elpirult és hirtelen lesütötte a szemét.

— Tegnap érkeztem, dadogta, a holmim még künn van a pályaudvaron.

Nyilvánvaló hazugság volt ez s mi szálnalmasan néztünk végig rajta. Balázs kínosan harapta az ajkát, látszott, hogy föltétlenül szivesen venné, ha a föld jószágosan megnyílnék alatta...

Hívtuk, hogy kíséjzen el bennünket s a Kerepesi úton felültünk egy villamos kocsira. A kocsiban ült egy fiatal aszony, — — a

szegény Balázs félnéken húzódtott meg a sarokban. Olyan kicsinyre összezugorodott, mint egy sündisznó s batortalanul tekintett kifelé a kocsi zúzmarás ablakán.

A Nemzeti Színháznál leszálltunk s miután a kollégámmal egy egyetértő pillantást váltottunk volna, így szóltam Balázshoz:

— Menjünk be valami kávéházba, ott elbeszélgethetünk egy félóracskat...

Meglapulva, ügyetlenül baktatott végig Balázs a fényes, bronzszintű kávéházban, amelynek nagy, világos ablakain át betűzött a téli napsugar. A kassza cognokos poharai szivarvanyos fényben csillogtak s vakító sugarak szöktek végig a teáskannák ezüstjén. Oly előkelő és szép volt minden itt — Balázs derengve ült le az egyik asztal mellé, s óvatosan húzta be toprongyos cipőit, nehogy a vendégek meglássák.

A pincér kissé fitymálva kérdezte tőle:

— Mit parancsol?

Balázs szemérmesen sugta, anélkül, hogy a fehér marványasztalról föltekintett volna:

— Sziveskedjék egy kávét hozni, egy forró kávét.

A szivem elfacsarodott az ügyefogyott ember láttára és egyszer a vállára tettem a kezem.

— Légy őszinte, te nagy nyomorúság-

zőkönyvekkel kipróbált urak éppen olyankor adták fel eszményeiket, amikor erről persze bajos lett volna jegyzőkönyvet felvenni.

Az államjog egyik sarktétele, hogy az egyénnek le kell mondani az önbíráskodás j gáról. Ez az első vétsége a párbajnak az államjog ellen. Az igazság ellen való vétség éppen ilyen szembekialtó és csak annyira tartozik erre a lapra, mint akár a középkori istenítélet. Erről hát, miután a megünásig le van tárgyalva, ne is beszéljünk. De súlyos párbajokról hallván, mindig eszünkbe jut harcedzett hadvezérek leírása, akik legvitézebb katonáikat is látták sírni a harc hevében. Azok, akiknek életét folyton a harc gondolata edzette, akiknek egész szervezete a katonai szellem alatt fejlődött, közel érezvén magukhoz a halál lehetőségét, egész bátorságuk belerezdült ebbe a gondolatba. Akiknek vannak az életben komoly céljaik, kedveseik, azoknál ez a félelmetes pillanat hamar föléje kerekedik a személyes bátorságnak. Valóban a bátorság csak a gyávaság eltakarni tudása, tehát szintén csak gyarló emberi hiúság. A lovagiasság, a szónak mai értelmében, szintén nem más és minden látszólagosan imponáló, daliás megjelenését porrá zúzza az egy pillanat-felvétel, amikor a hős reszketve áll meg az ellenfél pisztolya vagy kardja előtt, kiszolgáltatva gyakran a buta véletlennek, vagy egy másik reszkető kéz fegyvelmezetlen szeszélyének.

A paraszt a maga falusi bírāja elé viszi az ügyét, ha sérelem esett rajta, de ha fölülkerekedik benne az emberi indulat, szebb az ő elégtétel-vevése; azt legalább a brutális, de megfektehetetlen szenvedély váltja ki belőle, nem kerülve meg a háborgó indulatokat százfélé tárgyalással, segédek és barátok belevonásával és főleg nem lovagiasságának jegyzőkönyvi hitelesítésével. Ami föl: a mások számára készült lovagiasságnak még az emberi felhevülések megfektezni nem

tudása sem ad ilyen módon valamelyes művészi alakzatot.

Ha beleütköztünk egy párbajvétséggel a törvénybe, az igazságba és a józan észbe, — sebjaj! — Azt az egyet legalább még sem fogja rólunk senki se mondhatni, hogy nem voltunk — — lo v a g i a s o k .

A kisbirtok megmentése. Mezőgazdaságunk jövőjét érzékenyen érinti az, hogy a németeknél keresztulment az új vamtarifa. Az elzárkózás terve magával hozza azt, hogy érvényesülése esetén nagyobb mértékben rá leszünk szorulva a belföldi piacokra, mint eddig. Az idegen termékek behozásának megnehezítése segít a bajon úgy ahogy, de teljesen aligha. Elérkezett hát az ideje, hogy a jövőre előkészüljünk és ez irányban minden lehetőséget megtegyünk.

A termelés költségeinek leszállítása egyike a ránk váró nagy feladatoknak és e részben nem csekély szerepe van annak a kamatlagnak, mely mellett a magyar gazda befektetésre pénzt kap. Hitelszervezetünk hiányai eléggé ismertek. A közönség tudja azt is, hogy a középponti bank olcsó pénze csak egy aránylag szűk körnek jelent megkönnyebbulést. A jelzáloghitel a kisbirtokoknál megfelelően rendezve nincs, mert váltóadósságokkal és olyanokkal, melyek minden pillanatban felmondhatók, a bukást eltolni talán lehet, de elharítani nem.

A helyzet az, hogy a kicsi birtoknál az utánjárás és betablazás költségei a legkedvezőbb feltételek mellett adott betablazási költségnél is nagyon drágává és az adósa veszedelmessé teszik. Harminc év alatt sok mindenne tudtunk admentességet adni, de odaig nem jutottunk el, hogy ezen az országos érdekű bajon segítünk volna. Engedtünk pusztulni a parasztságot s aztán csodálkoztunk, hogy kivandorol. Pedig akkor lenne csudálkozásra okunk, ha ilyen helyzetben is boldogulna.

Végre azonban megmozdult az eddig alvó közvélemény. A földhitelintézet és a jelzálogbank elhatározta, hogy olcsó kölcsönöket ad a székelységnek. Ugy tudjuk, ezt meg is tették, bár igen sok bajba, költségre,

és vesződségbe került. De hat ez csak a székelységen segít, — rajtunk, a nagy magyar Alföld kisbirtokosain nem. Nagyobb és jelentékenyebb lépésre határozta el magát, az Országos Hitelszövetkezet; — nem nyeresékeskedő jellegének megfelelően — erélyesebb munkához lat és a hosszú lejáratú kölcsönök adására ezentúl nagyobb súlyt tekint, mint eddig tette.

Helyzete a szövetkezeten a többi számbavehető intézettel sokkal könnyebb, mert vidéki szövetkezeteiben egyedül rendelkezik olyan szervekkel, amelyek segítségével a kölcsönadást és a törlesztések beszedését jól és pontosan megteheti. A többieknél ezt teremteni kellene, ami a legjobb esetben is évek keserves munkájába kerülne. E mellett az 1898. XXIII. törvénycikk kedvezési révén a kölcsön-vevők a nagyon súlyos mellékköltségektől, mint a betablazási illetékek, meglesznek kímélve. A 6 és fél — 7 százalékos kölcsön még akkor sem egészen ideálisan olcsó, ha a törlesztés részletei be vannak számítva, A mi viszonyaink között azonban megvaltas lesz ez is ezer meg ezer vergődő embernek. Harminc év alatt azzal az összeggel, amit ma csupán kamatba elfizet, törleszve lesz az egész tartozás és megszabadul nyomasztó terhétől a birtok is, a gazdája is.

Fontos föladat ez nem csupán embericségi szempontból, hanem a nemzeti termelés érdekében is. A konszolidáló parasztság, melyet az uszora nem pusztít, a végrehajtó és a hitelező felmondása nem fenyeget, képes lesz nem csupán többet és jobbat, hanem egyenlő körülmények közt olcsóbb termékeket is előállítani. Ereje és versenyképessége növekedik, ugy hogy több esetben lesz győztes az osztrák versenytársával szemben, mint eddig volt. Erejének gyarapodása tehát a nemzeti erő szaporodását jelenti. Ami hasznal az egyes néhnek, mondtattak a régiék, az nincs artalmára az egész rajnak. Sőt ellenkező: használ neki. Ebből a szempontból tartjuk igen fontosnak az Országos Központi Hitelszövetkezet határozatát, melynek a vidéki szövetkezetek már csak azért is örülhetnek mert a törlesztéses kölcsönök a középpont, által eddig adott hitelbe nem fognak beszámíttatni. A kezdés súlyát öregbíti az, hogy ma már a szövetkezeti hálózat körülből 4000 községre terjed ki.

ban vagy. Nekünk mindent elbeszélhetsz, hiszen gyerekkori pajtasok vagyunk.

Balázs letette a kanalat, könnyei végigfolytak arcán.

— Jó; mondta, tudjátok hát meg. Öt nap óta nem ettem meleg ételt, tíz nap előtt adtam ki a legutolsó hús kraljcaromat. Azt hiszem, el kell pusztulnom, ... egy kutya se néz rám jó szemmel. Nem mehetek emberek közé, nem kérhetek senkitől jóakaratot, hiszen ki ell velem szóba, ha ezzel a külsővel fölkeresem ... Nem merek a villamosra ülni, mert az emberek elhúzódnak mellőlem ... Tisztességes kávéházba le sem ülhetek, mert a vendégek kineznek ... Arra sincs erőm, hogy megöljem magam, mert nyomorúságomban még gyáva is vagyok ...

Mikor Balázs megitta a kávéját, így szólunk hozzá:

— Jöj velünk, majd csinálunk valamit ...

Bevittük egy borbélyhoz, aki megnyírta, egy fehérneműs boliban kemény mellivértű, hófehér galléros ingeket és kizelöket vásároltunk a számára. A belváros egy szabóüzletében pedig huszonkét forintért pompás

öltözetet vásároltunk. Az emberek nem is tudják, milyen potom arért lehet ruhat szerezni Budapestén. A Balázs sötétkék, huszonkét forintos ruhájának, melyből gyönyörűen vált ki egy világos nyakkendő, a Vacu-utcan és az Andrassy-úton sem kell magát szégyeinnie.

Valahol egy pár csinos cipőt is vettünk, s Balázs egyszerre fényes gavallérra vedlett át a szemek előtt. Sohasem láttam ilyen csodát: a meggönyvedt, batortalan fiu egyszerre kiegyenesedett, szeméi csillogni kezdtek, egy finom hajfűrt kacéran omlott le magas homlokán. Balázs rágyújtott egy szivarra s kényelmes, rengő lépésekben kísért bennünket végig a belváros elegans utcáin.

— Nagyszerű kilátásaim vannak, — mondta szivarozva, — egy politikus gróf régen ígéri, hogy velem íratja meg a memóriáit. Ez hozna a konyhára pár ezer forintot, akkor aztán könnyen beszélék a világgal.

Látszott, mint tér vissza szívébe a remény, a bizalom, mint formálódik meg lelkében a jövő szines képe. Egyszerre fűgűvé és elméssé lett, szellemes aperszűket mondott az ismerős járókelőkre — szóval Balázs

a régi Balázs volt ismét, akit a miniszterelnöki székre predesztináltak a gyerekkori pajtasok.

Együtt mentünk ebédelni s Balázs hanyagul szólott a pincérnek:

— Hé, barátom, adja csak idebb a mustárt ... A filé jól legyen sütve ... Hozzon egy forró kávé — de gyorsan mozogjanak a lábai ...

Ugy beszélt, mint egy úr, aki megjelenésének értékével teljesen tisztában van. Harmincöt forint árú különböző ruha egyszerre elméssé, vidámmá, sőt okósa tette azt a szomorú, elcsüggedt és szinte ostoba fickót.

Ebéd után, miközben böles óvatossággal vágta le a szivarja végét, — így szólott mosolyogva:

— Néha vannak perceim, amikor elhagyom magam ... De terintgettét, nem kell engem féltetni ... Jön még egy jó idő, meglassatok, amikor a lábam alá gyűröm ezt az együgyü csöcseléket ...

Szomaházy István.

Ha ezekben javulnak a hitelviszonyok ennek meglesz a maga jó hatása a többire nézve is. A kisbirtokról kivonuló uzorapénz kénytelen lesz becsületesebb foglalkozás után menni, amit talán mégsem lehetetlen megtalálni ebben az országban, ahol mindnyájunk véleménye szerint, annyi a tenni való. A többek által követelt állami bank, az ő sok új hivatalnokával egyszerűen fölöslegessé valik. Az új tehermentés megindul és reméljük, észrevehető eredményről számolhatunk be nem sokára.

Annai frázis és üres szalmacséplés után jól esik végre, hogy komoly munkára is rámutathatunk a kisbirtok megmentése körül. Az, hogy az akció által a közönség jó befektetési papírhoz jut, szintén nem megvetendő eredmény lesz a mai szűrésgő világban.

A földi artéri hid jövő rendeltetése.

Mikor a Tiszán Szentes és Csongrád közt az állandó, akadálytalan közlekedést biztosító új vashidat a forgalomnak átadják, ami előreláthatóan már a jövő év őszén megtörténik, a vármegyének azontú semmi érdeke nem lesz többé a földi komparjához vezető artéri hidat a maga részijében fenntartani mert hiszen az út, melynek eddig ez a hid a műtárgy-tartozékát képezte, már ügyis állami útta lett.

Többfelől hallottuk az aggodalmat, hogy mi lesz akkor Szentesnek a Tiszaparthoz való közlekedésével, ha a vármegye egyszerűen elhordatja a hidat, vagy valamelyik tiszaparti községnek eladja? — Sőt a felől is hirt kapunk hír, hogy a vármegye ezt az artéri hidat már el is adta volna Mindszentnek.

Ezek az aggodalmak és ezek a híresztelések teszik alkalomszerűvé, hogy a földi artéri hid jövő rendeltetésének kérdésével foglalkozunk.

Először is az aggodalmaskodókat nyugtatjuk meg a tekintetben, hogy a vármegye nem adta el a hidat senkinek, sőt a részben, hogy mit fog tenni az artéri hiddal, ha az állandó hidat a forgalomnak átadja, ez idő szerint még abszolút semmi megállapodása sincs a megyének.

Ami már most azt a kérdést illeti, hogy mi lehet a jövőben az artéri hid rendeltetése, azt hisszük, abban minden józan eszű ember egyetért velünk, ha azt állítjuk, hogy azt a hidat onnan lebontani engedni nem szabad, azt ott ahol van, fenn kell tartani a jövőben is, a tiszai rakodó parthoz való közlekedés érdekében.

Szentes városnak nagy gazdasági és kereskedelmi érdeke az, hogy az artéri hid a mai helyén megmaradjon. Gazdasági érdeke, mert a szentesi gabona jó részét hajón szállítják el, azt tengelyen fuvarozzák le a Tiszához, már pedig bizonyos az, hogy a hid elpusztítása esetén — ha ezt a gabonaszállítást a tarsulati őrház felé, a gáton keresztül kellene eszközölni, úgy akkor ez az év több esős hónapján keresztül megdrágítaná a fuvarozást, a kereskedő pedig okvetlenül a gabonát eladó gazdaközönségnek venné meg ezt a fuvarkülönbözetet, vagyis, ennyivel okvetlenül kevesebbet fizetne a megvásárolt termény mértékszámjért. Kereskedelmi érdeke pedig azért, mert a fakeskedések tetemes hátránnyal volnának csak képesek s ezenfölül több kiadással is a fenyeget rakтарыba bevontatni, a túfiztat beszállítani, ennek az arat pedig ismét csak a szentesi fogyasztó közönség adna meg, mert kétségtelen, hogy a tetemesebb árubeszállítási kötszetséget a kereskedő minden esetben a fogyasztón veszi meg.

De ezenfölül igen fontos közlekedési és árvia-biztonsági érdekek is követelik az artéri hidnak a mai helyén való további fenntartását. Közlekedésünknek a Tiszához állandóan biztosítottnak kell maradni. Ma az artéri hidtól a vizpartjához jól megcsinált út vezet le, mely értékelténné volna a hid lebontása esetén; ezenfölül pedig az év tavaszi és őszi erős sakaiban szinte leheténné volna téve a Tiszához való közlekedés, mert arra gondolni

sem lehet, hogy az árterületen at egy magas keresztigat építsen a város le a vizpartig, a közlekedés biztosítása érdekében. Ezt nem engedhetné meg, arbiztonsági érdekből az ármentesítő tarsulat, valamint nem engedhetné meg, az ő őrházanal a gáton keresztül való állandó közlekedést és fenyevontatást, mely gatjanak koronáját állandóan és erősen rongálna és ezzel védőképességet csökkentené.

Szentesnek minden érdeke azt parancsolja tehát, hogy az artéri hid a helyéről el ne hordassék, hanem továbbra is megmaradjon, a Tiszaparthoz való szabad és állandó közlekedés biztosítására. Csak arról lehet tehát szó, szerintünk, hogy ki legyen a hid, ki terheljen annak fenntartási kötelezettsége?

De ez se képezheti — nézetünk szerint — vita tárgyat. Kétségtelen hogy a vármegye érdeke, az új hid forgalomba adásával, ez artéri hid fenntartása tekintetében, megszünt. Nem is tarthatna fent tovább a hidat, mert a vámszedési jogról lemondani és így nem volna, miből fedezze a fenntartás kötszetségit.

Nem lehet tehát másról szó, csupán arról, hogy Szentes a vármegyétől a hidnak részére való átadást kérje s aztan a maga részéről tartsa fent továbbra, fedezvén természetesen a jókarban tartás kötszetségit is.

Lehetne még arról is beszélni, hogy megvegye-e a város a megyétől a hidat, vagy annak ingyen átengedését kérje. Mi a magunk részéről az utóbbit tartjuk helyesebbnek és hisszük, hogy a vármegye e kérelem elől nem is zárkózna el. Ez azonban már olyan részletkérdés, amely kölcsönös megbeszélés tárgyat kell, hogy képezze, és így erről bővebben nem is írunk.

A földolog, hogy a földi artéri hid a mai helyén megmaradjon és miután az új hid forgalomba adásának ideje már nincs messze, jó lesz, ha a városi hatóság ez érdekekben megmozdul.

Ujdonságok

Szentes, 1902. december 21.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 22-én, holnap délelőtt tartja rendes évnegyedes téli közgyűlést.

— **A kórházépítés fölülvizsgálása.** A vármegyei új kórház teljesen készen áll arra, hogy rendeltetésének átadassék. Egyes kórtermeibe, miután a betegek létszáma szokatlan magasra, csaknem hetvenre felszökött, már is el kellett a betegeket helyezni; a humanus intézmény ünnepies felavatása azonban majd csak akkor lesz meg, mikor a kórház egész új személyezete, igazgatója, osztályorvos, gondnoka is ki lesz már nevezve és az új ápolók is behelyezve. Mindent pedig meg kell még előznie a kórház épülete hivatalos fölülvizsgálásának. Ez a hivatalos fölülvizsgálát f. hó 27-én, tehát a karácsonyi ünnepet követő szombaton lesz, amikor is e célból Pünkössti Ferenc kir. kerületi építés-felügyelő Szentesre érkezik.

— **Felolvasások.** A ref. kör mai felolvasó estélyén felolvassák, az egyház tanácstermében: Zoltán y Karoly főgymn. nyug. igazgató »Kalvin élete és működéséről, Stark Nándor »Elnémult harangok» és Futó Zoltán lelkes »Karácsonyi története» címről; a felsőparton: Papp Lajos tanító »A vasárnap ünneplése haldan és most», Varga József tanító »Megbűntetem az apáknak álnokságát a fiakban» címről, közben pedig Kovács László joghallgató szaval néhány költeményt. A felolvasás a központban 4. a felsőparton 5 órakor kezdődik. — A Katholikus Kőrben pedig a mai napon Csányi József tart szabad előadást: egy vallásos és egy vig történetet (arva a hallgatóság cél. Bugyi Jolánka vig, Kovács László és Pauli Antal pedig

komoly szavalati darabot adnak elő. Az előadás a központi katolikus iskola helyiségében d. u. 5 órakor veszi kezdetét.

— **Részleges tisztújítás Csanyon.** Csany községben tegnapéótt részleges tisztújításra gyűlt egybe a község képviselőtestülete. Megválasztottak egy főjegyzőt irnokot, azonkívül a községi közgym: urcsen lévő székét Farago Gáborral töltötték be.

— **Eljegyzések.** Kortvélyesek Károly hm.-vasarhelyi polgári iskolai tanár eljegyezte magának Vecseri Jolanka kisasszonyt, Vecseri Imre vármegyei főpénztárnok kedves leányát. Bródy Kálmán szentesi allampénztári tisztviselő pedig a napokban váltott jegyet Deutsch Mór szentmiklósi kereskedő kedves leányával: Deutsch Elvira kisasszonnyal.

— **A mi amerikai mártírjaink.** Lassan-lassan egész kis telepítvény verődik össze túl az Oceanon, a szabad Amerika földjén a Csongrád megyéből részint megszökött, részint kivándorolt mártirokból. Megkezdte a kiteleplés sorát Kovacs Kálmán a volt gyevi barát, aki odakint tisztes pozícióit küzdött ki magának; követte őt a büntető bíróság elől szökő mártir: Sima Ferenc s végül tarsul szegődött hozzájuk harmadiknak Csongrád volt istenverése: Hegyi Antal, a ki szintén a büntetés elől szökött ki, tengerentútra. Ez a két utóbbi mártir mostanában életjelt ad magáról az új hazából. Az első, akiről hír jön: Hegyi pater. Ő a mult hetekben érkezett meg Youngstownba, Ohio allamban, ahol aztán már november 30-an prédikált is a magyar katolikus templomban. A clevelandi »Magyar Híromló» szerkesztője meginterjúvotta a pátért, aki aztán erre elmondta, hogy már Amerikába érkezését is tendenciózusan tárgyalják ottani honfitársai, mert ő nem szökött, hanem mint politikai üldözött azért vándorolt ki, mert nem tűrhette tovább a kormány hatóságát a talomza klata s, üldözését, ő pedig beleferadt a küzdelembe, a zaklatottságba, ami neki ezekbe került. — Persze, Amerikában kevesen tudják, hogy a pater ez a nyilatkozata az első betűtől az utolsóig szemenszedett hazugság. Mert ő üldözött másokat, ő zaklatott bosszújával sokat s bizony ez, nem az üldözötté, — no meg a politikai viszkete tette őt erkölcsileg és anyagilag koldussá. — A másik mártirunk: Sima Ferenc most itt levelet szintén Youngstownból Lipkay Kálmán dr. szegedi ügyvédnek. A levélben Sima leplezetlenül feltárja, hogy odakint rosszul megy a sora. Dolgolni nem szeret, írja, mert irtózik a nyers munkától és akármilyen másba fog, pedig már több vállalatba belefogott, nincs szerencséje semmihez. Meg is banta már, hogy kiszökött s írja, hogy pereit elváltélessé előtt visszajön hazájába, ahol tapasztalatait politikailag is hasznosítani akarja. Persze, ő is ugyanazt hajtogatja, amit Hegyi pater hogy ő nem csalt meg senkit, nem vett el senkitől semmit, hanem ellenkezőleg, minden üdvt és vagyonat (no meg a másokét is) a közügyért adozta. Szóval: mártir ő is, miként Hegyi pater.

— **Feljelentés a férj ellen.** A kistókei tanyák között lakó Paszti Anna jelentést tett a rendőrségnek a férje: Macsai Lajos ellen. azzal vadolván meg Macsait, hogy amíg az asszony a csütörtöki hetipiacon jart, addig ő az őrizetén lévő tanyából 3 zsák lisztet és 65 korona készpénzt elvitt, amik a Paszti Maria tulajdonát képezték. A följelentett férj ellen megindították az eljárást.

— **Egy matróna halála.** Egy derék matróna haláláról kaptunk tegnap szomorú

hirt. Az elhalálozott: öz. Kis Pál Miklósné szül. Szijjártó Szabó Julianna asszony, akit övéinek mély fájdalomra f. hó 19-én ragadott el az élok sorából a halál, életének 79-ik évében. Temetése ma délután három órakor lesz. A gyászetról a mélyen sujtott család a következő jelentést adta ki:

»Dunás Varga Sándor és neje Kis Pál Julianna s leányuk Csúcs Róza úg. a maguk mint a nagyszámú rokonság nevében is nagy fájdalommal jelentik, hogy a jó édesanya, anyós, illetve nagyanya: öz. Kis Pál Miklósné szül. Szijjártó Szabó Julianna, hosszas szenvedés után, életének 79-ik évében, f. évi december hó 19-én reggel 9 órakor elhunyt. A drága halott hült teteme december hó 21-ik napján, vasárnap délután 3 órakor fog, az ev. ref. egyház szertartása szerint, az alsó temetőben örök nyugalomra tétetni. Legyen áldott emlékezete a földön le

— **Műkedvelői előadások.** A kömvész- és acs iparosifjak önképzőkörének műkedvelői előadása iránt, melyet karácsony masnapján este a színházteremben — Rátkay Laszlo kitűnő népszínműve: »Felső Klárika«-k színházával rendeznek, olyan széleskörű érdeklődés mutatkozik a városban, melyből biztosan lehet a derék műkedvelők vállalkozásának teljes sikerére következtetni. A darab szereposztása igen szerencsés. A műkedvelői mindegyike egyéniségének megfelelő szerephez jutott s a próbákól már is kibontakozik az erkölcsi siker képe, mert nem egy szereplő játsza meg a szerepét olyan derekasan, hogy hivatásos színészek is becsületre valnének. A próbakat a mai naptól kezdve a színpadon tartják már. — A színpadokat tegnap hordták szét s mert karácsony úg. is a vigasság ünnepe, az előadást meg még tánc is követi, bizni lehet hozzá, hogy a műkedvelők vállalkozása szép jövedelmet hoz majd az önképző körnek. — A katolikus kör karácsony masnapján a vármegyeház nagytermében szintén jótékonycélú színi előadást rendez. Az iparos életből merített tanulságos darab betanulásán szívesen buzgólkodik a műkedvelői ifjúság. Az előadás sikere biztosítva van, mert a rendezőségnek olyan egyéneket sikerült megnyerni e szép tervnek, akik humorus feladatuknak valóban megfelelnek.

— **Karácsonyfa ünnepély a dedékban.** A városi kisedővodákban, mint minden évben, ez idén is rendeznek, jölelkek adakozásából, karácsonyfa ünnepélyt a kicsinyeknek. A központi, III tizedbeli kisedővodában f. hó 23-án délután 3 órakor lesz ez a karácsonyfa-ünnepély, melyre a szüléket és a gyermekbarátokat ezennel meghívja az ovodafelügyelő bizottság.

— **Állatkínzó bérkocsis.** A Gullai Bertalan bérkocsitulajdonos szolgálatában lévő Kándás József bérkocsinak különös gyönyörűséget okozott az, ha ő az oktanlatot végződését nézhette. Ez a jeles bérkocsis vad kegyetlenséggel bant a gondjára bízott lovakkal, s gyakran a nyílt utcán is vértárlató módon püfölte őket, kihívni a járőrkéket megbörtörankoztat. Emiatt aztán a rendőrségen megindították ellene az eljárást és a napokban hozott határozattal eltilították Kándaszt a kocsiskodástól.

— **A katolikus egyházból.** Par nap előtt tartották meg a katolikus egyháznak a presbiteri választást. Ezután néhány nap múlva megtartják a tisztújító közgyűlést is az egyház-tanács új tagjai. Kérésücsünk szerint az egyház jegyzőjévé Biró Pál rendőrségi iktató óhajtak megválasztani, akikben arra érdemes, munkás tisztviselő nyerne az egyház.

— **Passziójáték.** A katolikus iskolások által a múlt évben, a vármegyeház termében, karácsonykor színe hozott passziójátékára visszamélekeznek, melyről akkor meglepő elismeréssel írtunk, azok bizony kelleme emléket őriztek meg a szívükben, mert nem zárkózhat el az előadások erkölcsnemesítő hatása elől. A katolikus iskolások ez évben is színrehoznak karácsony első és újév napján, a vármegyeház nagytermében egy passziójátékot, melynek címe: »Bellemei baktér« s amelyben Mariát Józsa Teréz, Józsefet Névo baczky Andor, Illés bak-

tert Négyesi István, Pasztor gazdát Patkai Sándor, Tamás Tóth Laszlo, Gyurkó A. R. di Kálmán, Andriá Abaffy Zsigai, Miskat Delli Béla, Böskét Macsai Erzsé, Katicát Kovács Giza, Veronikát Balog Giza, Barabás Dömsödi István, Simont Biró Mihály, az angyalokat Apatócky Ilona, Erzsike és Mariska, Balogh Eszti, Bartucz Tera, Halász Margit, Korhuly Iona, Kósa Franci Olla Mari, Oltyan Mari, Patkai Fra. ci, Szegi Ilonka és Tibra k Mari személyesítik. A passziójátékot Bugy Ferenc tanító tanította be és mert az előadás tisztja jóvedelme a szegénysorsú iskolás gyermekék felruházására, tehát a legnemesebb cél előmozdítására szolgál, annál inkább hisszük, hogy mind a két estén zsufolessig megeljük rá a megyeház nagytermébe. Az előadás karácsony első napján és nyévkor délután 4 órakor lesz. A belépőji: I-ső hely 1 kor. 20 fillér. II-ik hely 80 fillér, III-ik hely 40 fillér, állóhely 20 fillér, mely helyyaraknak a gyermekek felet fizetik.

— **Elfogott szülészón.** Par hét előtt tolvaj járt a Bantfi Györgyné szegvári asszony hazánál és nagy értékű ruhanevet emelt el onnét. Binfiné jelentést tett a do-logról a csendőrségnek, amelynek sikerült a tettest kinyomozni Mindszent, egy Barna Anna nevű szülészón személyében, akit le is tartóztattak s mivel a tolvaj allandó lakással nem bír, behozták a szentesi járásbírósg börtönébe.

— **Szilveszteri multságok.** Az elmuló év búcsúztatását a szüeto újév hajnalha-sadását, hagyományos szokás szerint, tarsas lakomákkal, estélyekkel ünneplik meg egy-leteink és tarsaskörökben. Az idén is így lesz ez. A kaszinói Szilveszter-estén, melyre az aláírasi iv a kaszinó termében mar ki van téve, ezúttal mutatják be először a nagyterem villamos vilmpa viágítását. Ezenkívül Szilveszter esti multságok és tarsas összejövetelek lesznek: a polgári körben, az iparosifjak önképző körében és a népkörökben. Az utóbbiakban — mint a korábbi években is, — tánc követi a szilveszteri lakomat.

— **Mindenki tudja meg,** hogy a legbiztosabb szer küönlele gyermekbetegségek (vérszegénység, angol-kór, sápkór, skrofulózis, tüdővész) keletkezésének elhárítására a Zoltán-féle csukamajaj, mely teljesen szag-és ízmentül, tapereje nagy és könnyen emészthető. Üvege 2 kor. a gyógyszerárakban.

— **Jótekonyság.** A városi szegény-menedékház lakóinak Czakaó Imre gazdálkodó 10 koránál küldött a menedékházi gondnok kezéhez. A jetekony adományt a gondnok mar ki is osztotta a szegények közt s egy-üttal ezúton mond köszönetet a kegyes adakozónak.

— **Lólopás.** Miczkai István sóvényházi tanyai laosotól tegnapelőtt reggelre egy szürke lovat és egy csikót loptak el ismeretlen tettesek, akik után a csendőrség most nagy erélyvel kutat.

— **Betérés.** Helcski Mihály kisteleki tanyai lakos jelentést tett a csendőrségnek, hogy a napokban, amíg ő távol volt a tanyájától, valami ismeretlen tettes fölszétette a lakás ajtaját és behatolva: agyeműket és egy darab aranygyűrűt, összesen 100 korona értékben ellopozt. A csendőrség megindította a nyomozást a tettes előkerítésé érdekében, azonban be ideig még nem sikerült a betörőt kikutatni.

— **Országos vásár a közelben.** Szentes város hatóságát arról értesítik, hogy Kistelek közlségében az országos vasár jövő hó 11-én tartják meg. A vasarra vészmentes helyről jószágok is felhajthatók.

— **Művészeti és hangverseny rendezési iroda** cím alatt Hrcvath Elemér hírlapíró, a Budapesti Napio munkatársa és Dayka Balazs a Vigszínház tagja egy új és életrevaló vállalatot létesítettek a fővárosban. Az új iroda első sorban azokat a vidéki növényesületeket, köröket s kaszinókat érdekli, amelyek jótékonycélú hangversenyeket szoktak rendezni és fővárosi előkelő művésznöket, művészeket és írókat óhajtanak megnyerni közreműködőkül. A művészeti és hangversenyrendezési

iroda ugyanis, amely allandó összeköttetésben áll az említett művészekkel, művésznökekkel és írókkal, a legnagyobb készséggel elvállalja a közreműködők közvetítését vidékre is s így a hangverseny rendező egyesületek nemcsak tetemes költséget takarítanak meg, hanem ezenkívül sok utánjáróslót és kellemetlenség-től megszabadulnak. Az iroda — amely ezenkívül eljár minden művészeti ügyben — Budapest VII., Erzsébet-körút 37. sz. alatt van.

— **Hölgyek öröme!** Ezreke menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség apolasara az általam készített híres Dr. Lehman-féle arckenök. Egy tégey ára 1 korona, hozzá való szappan 80 fillér Powder 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcképpemmel ellatott tégeyelt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelmyt tenni. Gyarmati Emil városi gyógyszerára a Szent-Háromsgához Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek. (20—1)

Budapestről.

A karácsonyi ünnepek közeledtével a budapesti kereskedővilág is megteszi előkészületeit, hogy a nagyközönség szükségleteit minél jobban elégítse ki. Az első fesceke Kertész Tódor karácsonyi árjegyzéke, a napokban jelent meg rendkívül gazdag és érdekes tartalommal, melyet ajánlunk t olvasóinknak, hogy meghozassak, mielőtt bevásárlásaikat eszközölnék. Vadász- és védőfegyverek, vadász-kellekek, dán iramszarszabőr sapkák és kabátok, mindennemű sport-cikkék, lovagló- és torna-szerek, Whitley tele új amerikai szobatorna- és izomerősítő készülék f. 6, 7 50, 9. football-, korcsolya-, ski-, norvég láb-szán, hótápak, száncengők, jágjátékok, Hockey, lawn-tennis, stb. Óriás választék mindenemű jatekkülönlegességekben. Különféle hangszerek u. m. Ariston harmonikák stb. Gyerejátékok. bab-k gövvasztók, szerszám, lombfűrés, amateur fényképező készülékek. Kodak villamos készülékek, Fröbel oktatva mulattató játékok, társasjátékok óriás választékban, melyeknek megismerésére legjészeztelvá a Kertész Tódor kiadásában megjelent és 25 krajczárért mindenütt kapható »Társasjátékok könyvet« mely száznál több társasjáték részletes leírását tartalmazza, meghozatni. Uj! Football-társasjáték az asztalon 2 f. Ping-pong v. lawn-tennis az asztalon legújabb sport társasjáték, leírása 10 kor., teljes játékok 1 f. 50 krajczártól kezdve. Uj Salta 2 f. Roulette, Timo. Karácsonyra: a csillógó, ragyogó ezer és ezerféle karácsonyfadísz; teljes karácsonyfadísz összeállítások már 2 f. 50 krajczártól kezdve. Sokféle kedélyerítő, meglepetési tréfas tárgyak Tombola nyereménytárgy összeállítások Sylvester-estére. Újévi szerencse-malacok 1900. évi tárczanaptárak stb. A praktikus háztartási ajándéktárgyak. Husvágó, reszelő, habverő, vakjesztő, tea- és kávéfőző, fagyalt, szó-daviz stb., gépek, fa- és majolika tálcák Betegápolási cikkekek. Valamint díszművek minden újdonsága, mely a világpiacra megjelent Art nouveau Bronz-, bőr-, és üveg díszműyük. Kitűnő villamos szelblampa 2 f. 50 kor., feltalálható Kertész Tódornál, az unjonan ismét megnagyobbított áruaktárbau, az elkülönített osztályokban, melyek meglekintése karácsony előtt igen érdemes és érdekes. (Budapest Kristóf-ter), s ajánljuk t olvasóinknak, hogy árjegyzékét, mint legjobb tájékoztatót mindenre hozassa meg, mely mindenkinek ingyen és bérmentve megküldetik s megrendelését mielőbb tegye meg, mert karácsony előtt az utolsó napokban a cég óriás elfoglaltságánál fogva, minden megeröltetés mellett is csak nehezen képes vidéki megrendelőt gondosan és pontosan kiszolgálni.

Minden háztartásban nélkülözhetetlen, a világhírű Berndorf fémáru gyár (tulajdonos Krupp Artur), raktar Budapest, Váci-utca 4 legszöndabnna elismert gyártmányai alpacca-ezüst, china-ezüstből, melyek tökéletesen pótolják a valódi ezüstöt, valamint alpacceből, ugymint évöeszközök, asztalterítékek, tea-, kávé kannák, teaszűrők, gyertya, gyufatartók stb. Valamint tisztá nicket főzőedények, (nem nikellezett). Grúnszpan mérgezés teljesen kizárva. Orvosi tekintélyek által elismert, egészségre nem ártalmas, a gyakorlati használatban a legtisztább és legartósabbnak bizonyult edények árjegyzékét bérmentve küldi a Berndorf gyár-raktár, Budapest, Váci-utca 4.

Nyilttér.)

Wertheimer Károly hódmezővásárhelyi lakos zongorahangoló értesíti a t. közönséget, hogy még csak rövid ideig időzik Szentesen és így akik zongorahangolásra munkáját igénybe venni akarják, lapunk kiadóhivatalában sziveskedjenek mielőbb jelentkezni.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.
Kiadótulajdonos a „Szentes és Vidéke” könyvnyomdá

13816|1902. Szentes város tanácsától.

Pályázati hirdetmény.

Szentes város tanácsa közhírré teszi, hogy az I. és IV. tizedbeli összes kémények seprését 4000 korona vállalati díjért, az 1903. évi január 1-től 1903. december 31-ig terjedő időre vállalaliba adja.

Felhivatnak ennél fogva a vállalatot elnyerni óhajtok, hogy képesítésüket, büntetlen előéletüket s egészséges voltukat igazoló okmányokkal felszerelt zárt ajánlataikat, — a melyben kijelentendő, hogy az új kéményseprési szabályrendelet által megállapított árakat, illetve munkadíjakat magukra kötelezőknek elismerik — 1902. évi december 29. napján délután 5 óráig Szentes város polgármesteri hivatalánál nyujtsák be.

Kelt Szentes város tanácsának 1902. évi december 20-ik napján tartott üléséből.

Magyar József
tanácsnok, h. polgármester.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb 10-6 a **RÉTHY-féle**

pemetefű cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Kiadó lakás.

Nagy Imre I. tized 257. sz. házánál egy utcai lakás, három szoba, konyha, élskamra, pince, fűskamra és szőlőskert ápril 16 tól kiadó. (Jelenleg csendőrtisztai lakás.) 3—1

Ij. Zsoldos Ferencz gőzmalmban

KÖLESKÁSA kisebb és nagyobb mennyiségben kapható. 2—2

4607|tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Blau Ignác s zgedi bej. kereskedő végrehajthatónak Falábú Józsefné Bozó Eszter mindszenti lakos végrehajthat szenedő elleni 84 korona 40 fill. tőkekövetelés és jár. iránti, úgy a csatlakozott Strausz Salamon és fia bpesti cég végrehajthat 410 kor. 84 fillér tőke a jár. iránti végrehajthatási ügyében a s zgedi kir. törvényszék a szentesi kir. járásbírósg területén levő Mindszent község belterületén fekvő, a mindszenti 4915. sz. tjkvben A + I. sorszám alatt felvett 653b. hrsz. beltelkes hazra az árverést 800 koronában ezennel megallapított kikialtasi árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903. évi január 10 ik napján délelőtt 9 órakor Mindszent község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megallapított kikialtasi áron aron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát, vagyis, 80 koronát készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1902. október 21-én.

SZELESS,
kir. albiró.

Dr. Lengiel F.-féle

Nyirfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzéből, ha abba fűrészt eszközlünk, kifolyik emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szépitőszerszermesertes, ha azonban ezt a nedvet a felalaló előírása szerint kémiai úton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, mialtal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arcszint ad; a bőrne fehérséget, finomságot és üdeséget kölcsönöz, a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösséget, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztalanságot. Egy korszak használati utasítással együtt 1 frt. 50 kr

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban. Főraktár Budapestben: Török József gyógyszerertárban, Király-utca 12. szám. 13—6

Sarkady Nagy Ferencnél

szép **köleskása** kis és nagy mértékben kapható. 2—1

4°/_o-os 1890-ben történt alapítása óta 200 millió 680 ezer kor. kölcsönöket konvertált.

készpénz **FÖLD-** kölcsön
készpénz **BIRTOKOKRA** kölcsön

Beküldendő csupán telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

**Ingatlan- és Jelzálog-
3—1 Forgalmi-Intézet,**

tulajdomos : Gurré Ferencz,
Budapest, VI., Váci-körút 39. szám a.

Az ország egyetlen intézete, mely hatóságok, testületek és földbirtokosok által ajánlva van.

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányú gyógyszert, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazon, akik érte irnak, ingyen k apnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatlramé..obb csudagyógy szer ez, mely már ezeket megmentett, akik ijükori kiesapongások folytán elvesztétek vagy ezenközben betegségetek szerettek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógyszert magyarázó könyvecskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki fjükori kiesapongások folytán nemi bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronicus betegségekben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredménynyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Ország és ifjak irhatnak, az alant jelzett címen a **State Medical Institute**-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azon nal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségek-ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárhonnan magyarul is irhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkreció mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenki azon-al. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Ameriké e minden levé postamentesen küldendő.

**Olcsó karácsonyi és
ujévi ajándékok!**

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani ujonnan be rendezett ékszer üzletemet.

Nagy választékot tartok minden-nemű és a legdivatosabb kivitelű arany és ezüst ékszerekben, úgyszintén valódi sveiczi zseb-, tall-, inga- és ébresztőórákban Javitásokat gyorsan és pontosan 2 évi jótállás mellett eszközölök.

Törött arany- és ezüst ékszereket a napi árfolyam szerint megveszem, vagy becserelem.

Céloom a pontos és olcsó kiszolgálásom által a t. közönség pártfogását és bizalmát kiérdemelni; maradtam,

3—2 Teljes tisztelettel :
Pláger Miksa
műőrás és ékszerész.
Kossuth-tér. — Haris-ház.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépitő szerek: **AKACIA** KIEGÉSZÍTŐ -CRÉME 2 kor. -PUDER 1 -SZAPPAN 1. KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvénytelen béve.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 géceceptől-100 000 készlet és 100 000 kifizet. kisebb g. gép tüzombon.
Kilomberendezésekre KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kivételre egyeztetés ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosobával.
Füvészkedés kivételre ingyen és bérmentve.

KATZER
szücszemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szűcsmeztől az egész világon elfordjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucczaja 2, 4., 6., 8, 10 kor. és foljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pórt előzetes beküldése után küldi e szakma legelőre vanga cédre.
BEFF J.
specialista, dees, Brandstätte 2. Arjegységek ingyen.

Modem BUTOR.
Óriást választék háló-, ebédlő-, szalon- és urali-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keoskeméll-utca 6. sz. I.

CZIMEK
bármely országból és szakmából, ajánlatok szétküldése és ül. Üsseküldetések létesítése céljából (postadíj jótállással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czímirodájában
Budapest, V., Néador-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az
Feltalálja az eddig ismeretlen fogszereket.
OSAN-szájvíz-esszencia 48 kr. OSAN-fogpor 44 kr.
Cserny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szépitő-szer
Uvegje 1 ft. Fülcs balzsamszápon 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 40 és 35 kr.
a legjobb és legelőzregesőbb hajfestő-szer szőcsök, hárma és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld.
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kilitetve London, Páris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Raktáron győgyárakban, illatszerárakban stb.

ROSER
TANINTÉZÉS
Budapest, VI., Aradi-utca 19.
ALAPITTOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelési internátus növendékek részére. Buzogányvári állami örvényvesek és az egyéves önkéntesre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányosori használat után az arconál és késonál a szét elválítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő Gyógyszertár, Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

SANTALEGGER
Fiatel embereknek erősság ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéssel záloglevel-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzzel: 2½-3% levonással:
100 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
133½% 8-10% 25 7-10%
15 9.80%-a 34 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját erdeiben készített
híres ital
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 58

MI helybeliek BUDAPESTEN a NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozzunk.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
szappant, mely minden kezét nap alatt simit, felhívít, szépit.
1 üveg 90 filler. Postán 4 üveget bérmentve küld
KERPEL Gyógyszertár,
Budapest, V., Lipót-körút 28.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÖVÉLY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

13815/1902.

Hirdetmény.

Szentes város tanácsa közhírré teszi, hogy a városnak 22 vadászterületre osztott határa, a vadászati jog gyakorolhatása céljából, a polgármesteri hivatalban 1902. december 29-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 6 évre, azaz 1903. január 1-től — 1908. augusztus 1-ig — haszonbérbe fog adni.
Az árverési feltételek a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők.
Kelt Szentes város tanácsának 1902. évi dec. 19-én tartott üléséből.

Dr. Mátéfy,
polgármester.

4039/1902. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíró mint hagyatéki bíróságnak 1902. Ó. 53/10. sz. alatti kelt végzése alapján nehai özv. Kiss Mihály hagyatéki ügyében az önkéntes bírói árverést a szegedi kir. törvényszék a Szentesi kir. járásbíró területén lévő Szentes város határában fekvő a szentesi 94/16 szíjkenben A f 6-9 sorsz. a. felvett 9639, 9644 és 9645 hrsz. kistőkeli ingatlanokra együttesen 21 000 korona kiküldési árban, — az ugyanazon tjkvben A f 3-4 sorsz. alatt felvett 9387 és 9392 hrsz. vekezerugi és a f 5 sorsz. alatt felvett 964 hrsz. kistőkeli ingatlanokra 22 600 korona kiküldési árban, — az ugyanazon tjkvben A f 11 sorsz. alatt felvett (11564c, 11565a) hrsz. kajani ingatlanra 17 800 korona kiküldési a-i ban és ugyanazon tjkvben A f 9/10 sorsz

alatt felvett 11564a. és 11564b hrsz. kajani ingatlanokra 25 000 korona kiküldési árban elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi január hó 8-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 2120 koronát, — 2260 koronát, — 1780 koronát és 2500 koronát készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró, mint tkvi. hatóságnal 1902. évi szeptember 17-én

SZELESS,
kir. albiró

Sürgöny-cím: **Holloméit, London.**
Csomagjelzés: **Hungarian Produce.**
Magyar Élelmiszer Import Társaság
LONDON, W. C.
H. 2-1 55. 56. Chancery Lane.
Chéque-számla: **A London City Ex Midland Banknál.**
Hűtő-kamrák: **West-Smithfield.**
Magyar élelmiszer-árúkat közvetíti a londoni Central és Leadenhall piacokon.

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy

Karácsonyi, Újévi és Eljegyzési ajándékok

nálam a legolcsóbban szerezhetők be.

A napokban személyesen tett bevásárlásom által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legfinomabb és csinos kivitelű **arany, ezüst ékszereket** u. m. függők, karika és köves gyűrűk, nyak- és karékek, női és férfi arany láncok minden hosszúságban, valamint a valódi svájci arany, ezüst, acél és nickel zsebórák és mindenféle faliórákat a legújabb divat szerint vásároltam be és azokat most, az eddigi áraknál jóval olcsóbban árúszíthatom.

Orajavító műhelyemben az órák kijavitása, valamint azoknak átalakítása és minden e szakmába vágó más munkák legolcsóbban és jótállás mellett készülnek.

Arany és ezüst töredéket beváltak vagy becserelek napi árfolyam szerint.
Az eddigi becses partfogásért halás köszönetem nyilvánítom, amit a jövőben is kiérdemelni töreksem.

Uzlethelyiség :
Szentesen, Petőfi-szálló épülete.

6—4

Koldinszky József,
műóras és ékszerész.

Teljes tisztelettel :

Pontos és jó kiszolgálás!

Valódi tajték árúk és kiváló finom szemüvegek.

Legnagyobb választék inga, fali és ébresztő órákban.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőreleg megvizsgálva és jóváhagyva.

A üvegek adjusztálása kereskedelmi törvényeszkéi mintaoltalom alatt áll.

Ez a balsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. *Utóérhelenül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még idült ilyen bajokat is meggyógyít* 2. Kütünő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgröcsöt, kólikát és belszzagatast. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisztítja a veséket, megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kütünő hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpneumoniznál s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bűzföget s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kütünő szer minden sebre, forráság okozta hólyagokra, fészutalára, szemölcsre, égési seckre, fagyos daganatokra, ruh, ötvár és kiütések ellen. Megszünteti lófájást, zúgás, szagatast, csúzt, füllajást stb. **Mindig pontosan kell figyelni a fenti söt opacvédőjegyre!** Hamisítások ellen leg-

jobbán véd a gyárból eredeti papirkartonokban való követlen megrendelés. 12 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postállomására Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? hoitt minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt söt amputációt is,

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsével

mely rendkívüli tisztítóerejű sebek gyógyításában a fájdalom csillapításában felülmulkatalan. Valódi centifolia kenőcs használható gyermekgyasok rosszszmellőségénél, tejelvalasztasuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebére, nyílt láb, és csontsebekre sósfolyas ellen, dagadt labakra, söt csontszünál is, ütött, szürt, lött, vágott vagy zúzott sebeknél minden idegen anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszálka, homok, serét, tövis stb. minden daganatnál, kinővésnél, karbunkulusnál, képzödményeknél, söt raknál; új szüpolynál, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisebzett labra, minden égési sebre, fagyra, a betegek felfekvésére, vér és nyakdaganatra, füllölyásra s a gyermeknek ötvarara stb. stb. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítólévéllel 2 tégely 3 kor. 50 fillér. **Eredeti bizonyítványok egész tömege** O vakodjunk hatastalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ van beégetve.

Egyóghatásban fölülmulhatatlan két szer soha nincs romlasnak kitéve, söt minél régibbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem árt nekik, tehát mindenféle idöszakban szállíthatók. Csak nem mindig segitenek és gyógyítanak, legalább is az orvos megérkezéseig Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy mas ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszerket igénybe venni, melyekért haszonatlanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak e két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden eshetőségre, minden csaladnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók legegyszerűbb közvetlen megrendelést címezni.

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke“ Pregradában — Kolichs Sauerbrun mellett
Központi raktár Budapesten: Török J. gyógyszerzetárában, Zágrábban Mittelbach S gyógyszerészénél és Bécsben Brady C. gyógyszerészénél.

Szülőoltványok

szokvány minőségben és Európától nemcsak gyökerezés és alma vesztő mélyen leszállított árakon. Oltványok ezre 90-100 forint. Mindenki a legkiválóbb bor- és csemefej-jokból, fajtáztán, teljes jótállással Ha a szállítómá a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda vagy visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletet az én költséggelmen hazához szállítva tekintheti meg. 16-6

Előkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak. Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly ókos kerítés is vehető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nembogy ember, de semmitéle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. **Minden rendelkezéshöz rajzokkal ellátott útlevelés és kezelési utasítás mellékeltek.** Bővebb tájékozás véget szünes fénynyomatú díszes ájzárak ingyen és bérmentve küldetnek, rendelkezési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címet egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, város-on, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családúal egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgáltatást teszn-k.

Dícsesmeték.

Kétéves, oriási jószedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívüli elterjedt.
Cím: **Érmelléki Első Szülőoltvány-Telep. Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.**

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 33 év óta megbízhatóbedörzsölésülalkalmaztatik közvényenél, csuszál és megbűlecskél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárlások óvatosság legyünk és csakis eredeti üvegek dobozokban a „Horgony“ védjegyvel és a „Richter“ csemegyével fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerzetárban kapható. Forráktár: Török József gyógyszerészénél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa.
csász. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.